

Informatieboekje groep 1/2

Basisschool De Koningspil
Thorn

Schooljaar 2018-2019

Voorwoord

Graag willen wij als team de ouders en kinderen die onze school bezoeken van harte welkom heten.

Voor de eerste keer naar school gaan is leuk en spannend. Maar het kan ook veel vragen oproepen. Dit kunnen eenvoudige vragen zijn (zoals “Wat moet mijn kind meenemen naar school?”) tot vragen betreffende de individuele ontwikkeling van uw kind en lesmethodes.

Ook voor de ouders die al een kind op school hebben, is deze informatie zeer waardevol omdat er in de loop der jaren van alles verandert.

Voor u ligt het informatieboekje voor groep 1 en groep 2. Aan de hand van dit boekje willen wij proberen u wegwijs te maken in het schoolgebeuren, zodat de weg naar school soepel kan verlopen. Naast dit boekje bestaat er ook een algemene schoolgids. We beperken ons in dit boekje tot zaken die enkel betrekking hebben op groep 1 en 2.

Mocht u vragen hebben in het algemeen of over de ontwikkeling van uw kind in het bijzonder dan kunt u hiermee altijd bij de leerkracht terecht.

Het team hoopt samen met u en uw kind(eren) een leerzaam schooljaar tegemoet te gaan.

Schoolstructuur

Groepsindeling

De school heeft 2 kleutergroepen 1/2 (combinatie-groepen).

Groep 1/2a op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag onder leiding van meester René Smeets.

Groep 1/2b op maandag, dinsdag en woensdag onder leiding van juffrouw Marion Rutjens en op donderdag onder leiding van juffrouw Tatjana Koster.

Schooltijden

Groep 1/ 2

Maandag	8.30 – 12.05u en 13.15 – 15.15u
Dinsdag	8.30 – 12.05u en 13.15 – 15.15u
Woensdag	8.30 – 12.15u
Donderdag	8.30 – 12.05u en 13.15 – 15.15u
Vrijdag	Vrij

Dagindeling

Er wordt zoveel mogelijk een vaste dagindeling gehanteerd, zodat kinderen snel vertrouwd raken met de school.

We werken met dagritmekaarten. Aan de hand van deze kaarten wordt aan de kleuters duidelijk gemaakt wat er die dag gaat gebeuren.

's Ochtends

Binnenkomst

De kinderen komen 's morgens binnen en gaan aan het werk met het werkje dat voor het kind klaar staat op het planbord of op de tafel.

Om 9:00 gaan de kinderen in de kring zitten. We openen de dag met een versje /liedje, lezen dan de namen van de kinderen op en kijken naar de dagen van de week d.m.v. een versje / liedje.

Vervolgens vertellen de kinderen in een kringgesprek hun belevenissen. Het kringgesprek wordt regelmatig gestuurd naar aanleiding van een gebeurtenis of een project/thema. In de kring worden ook andere activiteiten gedaan zoals muziek, taal, rekenen en sociale, visuele en auditieve vaardigheden.

Speelwerktijd (SWT)

Na de kring gaan de kinderen verder met hun werkje dat ze die ochtend moeten doen. Soms mogen de kinderen zelf een keuze maken.

De kinderen zijn dan actief bezig. Dit bevordert de effectieve leertijd, maar ook hun zelfstandigheid.

Pauze

Om 10.00 uur is er pauze waarin de kleuters gezamenlijk het gezonde tussendoortje opeten. Kinderen drinken op school water. Ze mogen hiervoor een beker van thuis meenemen, deze gaat elke dag weer mee naar huis om afgewassen te kunnen worden. We eten samen vanwege de sociale ontwikkeling en zodat de kinderen buiten optimaal tijd hebben om vrij te spelen. Daarna spelen de kinderen ongeveer drie kwartier buiten (of binnen bij slecht weer). Na de concentratie die ze in de klas moeten opbrengen is het fijn dat ze even lekker de spanning van zich af kunnen laten glijden.

Juist de vrije speelsituatie is goed voor de sociale ontwikkeling en motoriek van de kleuters. Ze leren elkaar goed kennen en leren ook samen te spelen en te delen.

De werkles

Na de pauze begint de werkles. Dit kan zijn:

- Werken met ontwikkelingsmateriaal
- Werken naar aanleiding van een project/thema
- Werken naar aanleiding van een actueel onderwerp

De kleuters werken individueel of in groepjes.

Na de werkles

Na de werkles is er nog tijd voor een taalspelletje, rijmoefening, vertelling of muzieklesje.

's Middags

's Middags mogen de kleuters meestal zelf een werkje kiezen. Soms moeten ze nog iets afmaken. Ook is er nog ruimte voor vrij spel, binnen of buiten. Het kiezen van een werkje gaat als volgt in zijn werk. De kinderen hebben allemaal een magneetvierkant met een eigen pictogram erop. Op het keuzebord hangen diverse werkjes waaruit gekozen kan worden, zoals poppenhoek, blokken op de gang, puzzels, kralenplanken etc. Het kind dat mag kiezen hangt zijn/haar magneetvierkant met eigen pictogram bij het werkje dat ze het liefst gaat doen. Als er geen plaats meer is bij dat werkje, moet ze een ander werkje kiezen. In de poppenhoek is bijvoorbeeld maar plaats voor 2 kinderen. Het kiezen wordt door de leerkracht geregistreerd, dit om te voorkomen dat de leerlingen steeds hetzelfde werkje kiezen.

2 Schoolregels en gebruiken

Naar school...

's Ochtends en 's middags komen de kleuters via de **speelplaats** aan de zijkant van de school naar binnen. We willen u vragen niet mee naar binnen te komen en niet bij de deur blijven te staan, dit om de zelfstandigheid van uw kind te bevorderen en om een grote drukte binnen te voorkomen. Natuurlijk wordt hier een uitzondering gemaakt in de eerste week van het schooljaar en als uw kind voor het eerst naar school komt. Ook voor mededelingen of vragen gedurende het schooljaar bent u van harte welkom!!

Afscheid nemen

Afscheid nemen is niet altijd even gemakkelijk. Hiervan zijn wij ons bewust. Toch blijkt dat een kort afscheid voor ouder én kind het beste is, ook al lijkt het op dat moment niet zo prettig.

Mijn eerste schooldag...

Kennismaking

U en uw kind krijgen de kans om, tijdens schooluren, kennis te maken in de klas waar uw kind komt. Een aantal weken voor uw kind 4 jaar wordt nemen wij contact met u op om een afspraak te maken voor een kennismakingsbezoek.

Eigen kapstok en stoel

Uw kind krijgt een eigen kapstok en een stoel, met een pictogram en naam erop. De tafels staan in groepjes bij elkaar (de samenstelling van de kring kan in de loop van het jaar veranderen).

Vaste plek in kring en rij:

Uw kleuter krijgt een vaste plek en vast maatje in de rij, in de kring en aan het tafelgroepje, waarbij ook hier de samenstelling in de loop van het jaar kan veranderen.

Klasgenootjes

Uw kind maakt kennis met zijn/haar klasgenootjes. Sommige kinderen kennen ze misschien al, anderen zullen nieuw zijn.

Wat neemt uw kind mee...

Eten

De kleuters mogen een klein gezond tussendoortje meebrengen dat ze binnen tien minuten op kunnen eten. Om 10.00 uur eten we dit gezamenlijk op in het lokaal. We hebben op school met elkaar afgesproken dat de kinderen groente, fruit of brood meenemen. Fruit het liefst geschild en eventueel in stukken gesneden in een plastic bakje of boterhamtrommeltje.

Op school mag uw kind water drinken uit een meegebrachte beker, vanwege de hygiëne. We vragen u **met klem** om de **naam** van uw kind **overal** duidelijk leesbaar te vermelden, bijvoorbeeld met watervaste stift of een stickertje.

Gymspullen

Voor de gymlessen hebben ze aan het begin van het schooljaar het volgende nodig:

- Schoenen (liefst zonder veters) die alleen binnen gedragen zijn (**met naam!**)

De kleuters krijgen een gymtas met hun eigen sticker om hun schoenen in te bewaren. Deze gymtas komt aan hun kapstok te hangen.

Gelieve zelf regelmatig even te controleren of de gymschoen nog passen.

Knuffels en speelgoed

Er mag geen speelgoed mee naar school genomen worden. Het leidt af en er is voldoende speelmateriaal op school.

Op speciale momenten (bijvoorbeeld de dag na de verjaardag, na Sinterklaas/Kermis) mag uw kind laten zien en vertellen over wat het heeft gekregen. Na afloop van het kringgesprek wordt alle speelgoed in een bak gelegd en na school weer mee naar huis genomen.

Speelgoed wordt altijd op eigen risico meegenomen! We kunnen niet voorkomen dat andere kinderen er ook mee gaan spelen en het eventueel stuk gaat.

Het gebeurt regelmatig dat de leerkracht kosteloos materiaal en dergelijke vraagt met betrekking tot het thema. Deze spullen mogen wel op andere dagen mee naar school genomen worden.

Hiep, Hiep, Hoera...

Als uw kind jarig is, is dat natuurlijk een leuke gebeurtenis. In het kringgesprek mag uw kind hier over vertellen.

Als uw kind op een vrije dag jarig is, proberen wij zijn/haar verjaardag voor of na de eigenlijke dag te vieren.

Zo vieren we de verjaardag op school

Verjaardagskalender

Aan het begin van het schooljaar maken we een kalender met een werkje van elk kind en de datum waarop het jarig is.

Kroon

De kinderen krijgen een kroon van de school op als ze jarig zijn. Deze wordt niet mee naar huis gegeven.

Traktatie

Er is binnen de school een afspraak gemaakt, dat de kinderen niet trakteren

De kinderen die jarig zijn worden deze dag in het zonnetje gezet. Er wordt voor hen gezongen maar er wordt niet meer getrakteerd.

Wat wordt van uw kind verwacht?

Zindelijk

Wij verwachten van uw kind dat het zindelijk is als het naar school komt. Dat wil zeggen dat kinderen die een luier dragen niet naar school kunnen komen.

Natuurlijk kan er altijd een ongelukje gebeuren. Mede door de grote groepen vragen we u dan om zelf uw kind te komen verschonen. Mocht u niet in de gelegenheid zijn, dan kunt u zelf zorgen voor vervanging.

Wc redzaamheid

Wij verwachten van uw kind dat hij/zij zelfstandig naar het toilet kan gaan. Dit wil zeggen dat hij/zij zelf de billen kan afvegen en handen wassen.

Aan- en uitkleden

Enkele keren per week hebben de kinderen gym. Wij verliezen helaas heel veel tijd met aan- en uitkleden. Wilt u er zorg voor dragen dat uw kind zich zoveel mogelijk zelfstandig kan aan- en uitkleden?

3. Leermethodes

De vierjarige kleuter

Eerst wennen...

Een kleuter die pas naar school komt, moet nog aan veel dingen wennen:

- Het grote gebouw
- Afscheid nemen
- Een nieuwe meester, een nieuwe juf
- De klasgenootjes
- De materialen
- De overige leerlingen
- De overige leerkrachten van de school

Rekening houden met...

Het kind moet ook rekening houden met allerlei factoren:

- De rest van de groep
- De meester is er ook voor andere kinderen
- De aandacht moet gedeeld worden
- Het moet leren wachten op zijn beurt
- Het moet zich leren te houden aan de regels en afspraken

Juist dit laatste is belangrijk voor de sfeer in de groep. De sfeer waarin de kleuters zich op hun gemak voelen en waarin ze optimaal kunnen spelen en leren.

... en nog veel leren

Een vierjarige kleuter moet nog veel “leren”, bijvoorbeeld:

- Hoe gaan we naar binnen?
- Waar hang ik mijn jas op?
- Waar is mijn plaats?
- Hoe draag ik mijn stoel?
- Waar staan de materialen en hoe moeten ze weer opgeruimd worden?
- Hoe houd ik mijn potlood en schaar vast?
- Ik kan niet zomaar rond gaan rennen
- We kunnen niet zomaar door elkaar gaan praten

De ontwikkelingsfacetten

In het onderwijs aan kleuters komen een aantal ontwikkelingsfacetten aan bod, namelijk:

Taalontwikkeling

- Vertellen, voorlezen, verhaaltjes navertellen
- Versjes leren
- Woordjes en zinnen nazeggen
- Dramatische expressie
- Rijmoefeningen, raadseltjes, betekenis van woorden uitleggen
- Poppenkast, prentenboeken en materialen

Motorische ontwikkeling

De motoriek is onderverdeeld in:

- Grove motoriek
  - Vrij spel
  - Klim- en klautermateriaal
  - Groot bouwmateriaal
  - Groot constructiemateriaal
- Fijne motoriek
  - Klein bouwmateriaal
  - Klein constructiemateriaal
  - Knippen, tekenen, plakken, vouwen, kralen rijgen, kralenplank
  - Kleien en andere materialen

Zintuiglijke ontwikkeling

- Het versterken van de zintuigen
- Verschillen in geluiden (hard en zacht, hoog en laag)
- Het voelen van verschillen (ruw en glad, hard en zacht)
- Het zien van verschillen (licht en donker, groot en klein)
- Het leren van verschillende nuances in kleuren
- Het ruiken van bepaalde geuren (azijn en limonade, drop en koekjes)
- Het proeven van verschillende smaken (appel en peer, zout en suiker)

Muzikale vorming

- Het leren van liedjes
- Lesjes met muziekinstrumenten
- Bewegen op muziek
- Gevoel voor maat en ritme ontwikkelen

Sociale vorming

- Spelen met elkaar
- Luisteren naar elkaar
- Praten met elkaar
- Samen delen
- Winnen en verliezen d.m.v. gezelschapsspelletjes
- Samenwerken d.m.v. groepswork

Godsdienstige vorming

Kleine gebedjes a.d.h.v. de methode Trefwoord. Dit houdt o.a. in:

- Liedjes
- Levensbeschouwelijke gesprekjes over bijv. het gezin, wie zorgt er voor ons, elkaar helpen, lief zijn voor elkaar, beleefd zijn, enz.
- Kerkelijke feesten zoals Kerstmis en Pasen.

Dit alles natuurlijk op een spelend lerende manier.

Ontwikkeling van de expressie

- Knutselen
- Kleien
- Vingerverf en gewone verf
- Tekenen met verschillende materialen o.a. wasco, stift, kleurpotlood
D.m.v. bovenstaande materialen kunnen de kleuters hun eigen ervaringen weergeven. Zodoende wordt ook hun creativiteit ontwikkeld.
- Dramatische expressie

Verstandelijke vorming

- Nadenken en overleggen, om zo tot een oplossing te komen
- Zelfstandigheid

Deze facetten komen dagelijks in alle voorkomende situaties aan bod.

Lichamelijke ontwikkeling

- Gymlessen
- Spellessen
- Bewegingsverhalen
- Vrij en geleid spel

Wereldoriëntatie

- Verkennen van de wereld om ons heen
- Excursies (indien mogelijk)
- School TV: Zandkasteel, Moffel en Piertje, Huisje Boompje Beestje

Het leerlingvolgsysteem

CITO

Onze school hanteert het CITO leerlingvolgsysteem. We volgen de leerlingen van groep 1 tot en met 8. Hieronder vallen een aantal toetsen voor de kleuters.

Doel CITO toetsen

- Individuele functie: een beeld krijgen van het kennen en kunnen van de kleuters.
- Groeifunctie: een indruk krijgen van wat er in de loop van een schooljaar door kleuters geleerd wordt.
- Bijstuurfunctie: indien we bij een bepaalde toets op een onderdeel slechter gescoord wordt door de hele groep, is dat voor de leerkrachten een aanleiding om dat onderdeel nog eens goed onder de aandacht te brengen.

Een toets blijft een momentopname...

Toetsen zijn altijd momentopnames. Een kind kan zich net op de toetsdag niet lekker voelen en dus een slechte score halen. Voorop staat altijd de mening van de leerkracht. Vaak is de uitslag van de toets een bevestiging van de mening. De instromers zullen dit nog niet meedoen.

De Cito-toets bestaat uit...

- Taal voor kleuters
Groep 1 en 2 maken de toets in januari en juni
- Rekenen voor kleuters
Groep 1 en 2 maken de toets in januari en juni

Communicatie naar ouders

Als blijkt dat er iets met een kleuter aan de hand is, op welk gebied dan ook (positief of negatief), zullen wij altijd contact opnemen met de ouders. Ouders kunnen ook altijd met ons contact opnemen.

Er wordt ook met behulp van de app ouderportaal of met briefjes met de ouders gecommuniceerd.

Communicatie binnen het team

Als een leerkracht het nodig acht om intern overleg te plegen met de intern begeleider (IB-er) van de school over de ontwikkeling van uw kind, dan kan dit zonder uw toestemming. Het kan in sommige situaties wenselijk zijn dat de IB-er bij gesprekken met ouders aanwezig is. Hierover wordt u dan tijdig geïnformeerd.

Een aantal keren per jaar worden er door het team leerling-besprekingen gehouden. Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften worden dan onder de aandacht gebracht van collega's. Omdat het voor collega's vaak herkenbare onderwijsbehoeften zijn, kunnen ze tips en ideeën geven die vervolgens

worden uitgewerkt en gebruikt. Een leerling komt pas in de leerlingbespreking als de ouders daar hun goedkeuring voor hebben gegeven.

Protocol leesproblemen en dyslexie

In de groepen 1-2 wordt vooral gesignaleerd a.d.h.v. een signaleringslijst. In juni wordt de lijst van alle leerlingen uit groep 1 die de overstap naar groep 2 maken afgenomen. De lijst voor groep 2 wordt in januari en juni afgenomen.

Kijk registratie

KIJK! 1-2 is een ontwikkeling-volgmodel voor kinderen in groep 1-2, dat het kijken naar kinderen als vertrekpunt neemt voor het opzetten van activiteiten in de groep. Centraal bij KIJK! staat het observeren van kinderen bij activiteiten en situaties die voor hen betekenisvol zijn. Om kinderen zo goed mogelijk te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling, is het belangrijk voor leerkrachten om een duidelijk beeld te hebben van het ontwikkelingsverloop van kinderen in hun groep. KIJK! is tevens een belangrijk hulpmiddel bij het signaleren van onderwijsachterstanden en het rapporteren hiervan, bijvoorbeeld aan ouders, ib-er etc.

We vullen het model op vaste momenten in: op 4,5 jaar, 5,0 jaar, 5,5 jaar en 6,0 jaar.

Na het invullen wordt dit met de ouders besproken tijdens het zogenaamde oudergesprek (dit vindt twee keer per jaar plaats).

Er is binnen de peutergroep en de basisschool een mooie doorstroming van dit instrument. Ook in de peutergroep worden de kinderen via dit volgmodel geobserveerd. Van daaruit kan in de kleutergroep al worden ingestoken op het niveau van het kind.

Heel belangrijk is de **juiste potloodgreep**. Het potlood behoort te worden vastgehouden tussen duim en wijsvinger, terwijl het potlood losjes op het eerste vingerkootje van de middelvinger rust.

Als ouder kunt u erop letten dat de kinderen het potlood op de juiste manier vasthouden en bij foute greep corrigeren, want het is erg moeilijk om een verkeerde potloodgreep af te leren.

Doorstromen van kleuters

Basisvoorwaarden

T.a.v. de doorstroming van de kleuters willen we een aantal punten vermelden. Als een kleuter in groep 3 komt moet het aan een aantal basisvoorwaarden voldoen, nl:

- De leesvoorwaarden
- De rekenvoorwaarden
- De schrijvoorwaarden

Daarnaast, en dat is minstens zo belangrijk, moet de kleuter sociaal emotioneel in staat zijn om aan deze voorwaarden te kunnen voldoen.

Schoolrijpheid

Meer dan eens is ons gebleken dat kleuters wel verstandelijk toe lijken aan een overgang naar groep 3, maar in hun ontwikkeling tot zelfstandig functioneren nog lang niet schoolrijp zijn. Wij zullen de doorgaande lijn in de ontwikkeling van alle kleuters en speciaal de zogenaamde ´zomerkinderen´ zo goed mogelijk volgen. Dit doen we d.m.v. observaties en toetsen.

Extra jaartje kleuteren

Indien blijkt dan een kleuter de basisvaardigheden nog niet voldoende beheerst, zullen wij adviseren om hem/haar nog een jaar in de kleutergroep te laten. De leerkracht neemt de eindbeslissing.

Want, als de basisvoorwaarden nog niet voldoende ontwikkeld zijn, is het onmogelijk om aan het leerproces in groep 3 deel te nemen.

In groep 3 wordt er van uitgegaan dat deze voorwaarden door deze kinderen beheerst worden omdat er weinig ruimte is om nog aan deze voorwaarden te werken, indien er als het ware een stukje ontwikkeling zou ontbreken.

In de kleutergroep is meer dan voldoende materiaal aanwezig en kleuters zullen zich daar ook nooit vervelen, want **spelen is leren!**

Vervroegd doorstromen:

- Vanaf het moment dat een kind 4 jaar oud is, gaat het naar de basisschool.
- De kinderen die na 30 september naar school komen, worden ook wel instromers genoemd. Dit kan ten onrechte het beeld geven dat de instroomgroep een aparte groep is. In principe sluiten deze kinderen aan bij groep 1. Echter, deze nog jonge kinderen zijn er niet altijd aan toe om alle werkjes of opdrachten van groep 1 mee te doen. Ook kan het tempo lager liggen. De leerkracht kan dan besluiten om een werkje aan te passen of een andere opdracht te geven.
- Instromers blijven in groep 1 bij de start van een nieuw schooljaar. De leerkracht kan echter, bij uitzondering, in overleg met de ouders bepalen dat een kind doorstroomt naar groep 2. Hier worden richtlijnen voor gehanteerd, onder andere op basis van observaties en registraties. Dat de instromers in groep 1 blijven heeft vaak te maken met de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Soms zijn kinderen qua leerstof wel toe aan groep 2, maar wat betreft sociaal-emotionele ontwikkeling nog niet. Extra uitdaging op het gebied van leerstof / spel materiaal kan zeker bij de kleutergroepen overigens makkelijk gegeven worden.

De uiteindelijke beslissing over eventueel vervroegd doorstromen hieromtrent ligt bij school.

- De kinderen worden geobserveerd via KIJK-registraties. De registraties vinden elk half jaar plaats, als de kinderen 4,5 – 5 – 5,5 en 6 jaar oud zijn. CITO toetsen worden niet afgenomen bij instromers. Alleen bij uitzondering (zoals vervroegd doorstromen naar gr 2) worden de toetsen toch afgenomen bij instromers.

Een citaat van een collega:

“Goed leren lezen begint met vrijuit mogen kleuteren”!